

Základní škola praktická Halenkov

VY_32_INOVACE_03_02_01

Výchova ke zdraví – Antikoncepce

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.4.00/21.3185
Klíčová aktivita	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Zařazení učiva v rámci ŠVP	8. a 9. roč. ZŠ praktické
Ověřeno	16. 1. 2013 / zapsáno do TK/
Název DUMu	Výchova ke zdraví – Antikoncepce
Anotace	Tento DUM je určen žákům 8. a 9 roč. praktických tříd (žáci s LMP) a je součástí předmětu Výchova ke zdraví. Pro učivo tohoto předmětu na ZŠ praktických dosud neexistuje žádná učebnice, ani PS, které by umožnily naplnit požadavky RVP pro žáky s LMP. Vytvořená sada DUMů má proto za cíl, být učebnicí a pracovním sešitem v jednom a umožnit výuku tohoto předmětu alespoň na základní úrovni. DUM seznamuje žáky s druhy antikoncepce, účinky i se zdravotními riziky. Součástí DUMu je i pracovní list pro upevnění a zopakování nové látky.
Autor	Mgr. Ladislav Mlčoch
Očekávaný výstup	Osvojení nové látky a její ověření a zopakování pracovním listem.
Druh učebního materiálu	Výklad nové látky + pracovní list.
Použitý zdroj	Viz str.

ANTIKONCEPCE

Antikoncepce je metoda zabráňující otěhotnění, tj. početí dítěte. Dělí se na mužskou a ženskou antikoncepci. Jedinou 100% účinnou antikoncepcí je úplná sexuální abstinence, která je ale u většiny lidí zcela nepravděpodobná a také nepřírozená.

DRUHY ANTIKONCEPCE

Metoda antikoncepce má mnoho forem a druhů. Některé se v ČR používají jen ojediněle. Nejčastější jsou:

mužská:

- ➔ kondom-prezervativ
- ➔ sterilizace
- ➔ přerušovaná soulož

ženská:

- ➔ pilulky
- ➔ sterilizace
- ➔ poševní pesar
- ➔ metoda neplodných dnů
- ➔ nitroděložní tělísko
- ➔ postkoitální antikoncepce

KONDOM-PREZERVATIV

Kondom kromě antikoncepce, jako jediný, poskytuje i ochranu proti pohlavním chorobám. Kondomy lze nakoupit v lékárně, drogérii, v trafice a na dalších místech. Pro nákup kondomů neexistuje žádná věková hranice.

STERILIZACE

Velmi spolehlivá chirurgická metoda spočívající v přerušení chánovodů u mužů, nebo vejcovodů u žen. Tím se znemožní spermiím a vajíčkům dostat se na místo oplodnění. Návrat k plodnosti je ovšem v podstatě nemožný.

Provádí se pouze na vlastní žádost, u člověka nad 35 let a nejméně s třemi dětmi.

PŘERUŠOVANÁ SOULOŽ

Muž těsně před orgasmem přeruší soulož a spermie nevniknou do těla ženy. Velmi nespolehlivé !

PILULKY

Ženská hormonální antikoncepce – pilulky je nejrozšířenější antikoncepcí ve světě. Byla objevena asi před 50 lety v USA. Pilulky obsahují hormony a ty znemožňují vývoj a zrání ženského vajíčka. Je nutné denní pravidelné užívání. Jsou desítky druhů pilulek. Pilulky předepisuje lékař.

Pravidelné užívání pilulek odstraňuje menstruační bolesti, potlačuje akné nebo může úplně zastavit měsíční krvácení. Hormonální antikoncepce také snižuje vznik rakoviny prsu - *(ne však děložního čípku, ten je způsoben virovou sexuálně přenosnou chorobou – preventivní očkování je vhodné už u mladých dívek !)*.

P O Z O R !

Hormonální antikoncepce může způsobit i zdravotní problémy. Nemají ji užívat ženy s poruchou srážlivosti krve, s nádory prsu, vaječníků, dělohy, s vysokým tlakem, s cukrovkou atd.

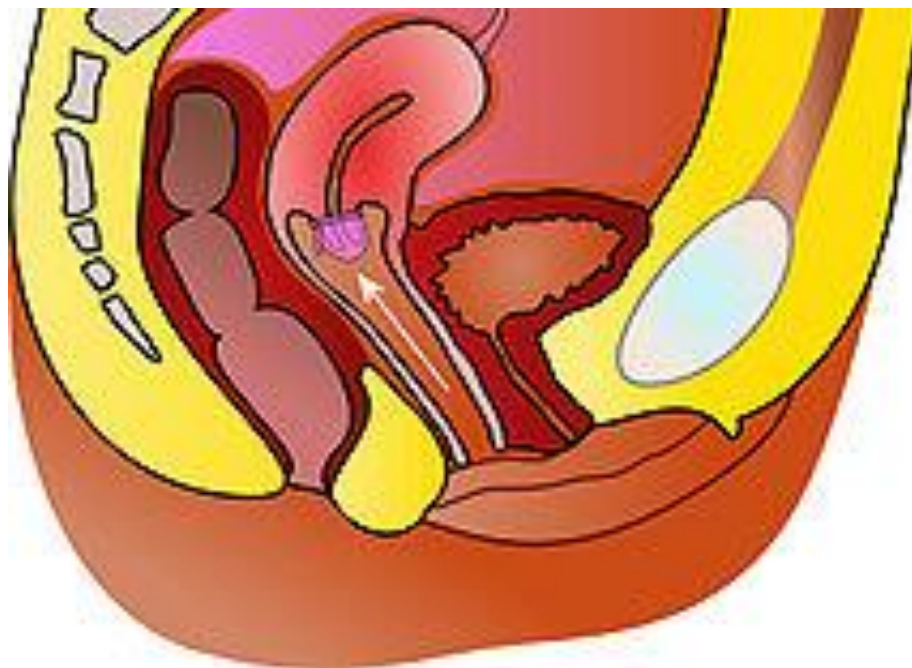
Možné nežádoucí účinky hormonální antikoncepce:

- **bolestí hlavy,**
- **vzestup krevního tlaku**
- **přírůstek hmotnosti,**
- **nevolnost**

POŠEVNÍ PESAR

Jde vlastně o ženský kondom, který v oblasti děložního čípku zabrání spermii vniknout do dělohy.

METODA NEPLODNÝCH DNŮ

Jde o tzv. přirozenou antikoncepci. Partneri nemají pohlavní styk v době plodného menstruačního cyklu. Neplodné dny se nejčastěji určují pomocí kalendáře.

NITRODĚLOŽNÍ TĚLÍSKO

Nitroděložní tělísko zabraňuje uhníždění vajíčka v děloze a to pak odumře. Tělíska se ponechávají v děloze 3–5 let pouze ženám, které už rodily.

POSTKOITÁLNÍ ANTIKONCEPCE

Nejde o antikoncepci v pravém slova smyslu: pilulka způsobí odumření už oplodněného vajíčka. Musí se užít co nejdříve po pohlavním styku. Tento lék se užívá při selhání antikoncepce, nebo po znásilnění.

SPOLEHLIVOST ANTIKONCEPCE

	% žen, které otěhotní
Sterilizace	0 %
Nitroděložní tělísko	0,2 %
Pilulka	0,3 %
Kondom	2 %
Metoda neplodných dnů	5 %
Přerušovaná soulož	5 %
bez antikoncepce	85 – 90 %

A JEŠTĚ SLOVA LÉKAŘKY:

Rada dospívajícím dívkám:

Užívání hormonální antikoncepce od 14 – 15 let není vhodné. Podávané hormony vyřadí z činnosti menstruační systém. Tyhle dívky v patnácti dostanou antikoncepci, vysadí ji v osmadvaceti a ve třiceti se léčí na neplodnost. Aby totiž menstruační cyklus dozrál, potřebuje čas.

Neslučitelné jsou pilulky a kouření!

PRACOVNÍ LIST - ANTIKONCEPCE

Úkol č. 1

1							
2							
3							
4							
5							
6							

1. Nejrozšířenější ženská antikoncepce
2. Orgán zraku
3. Hlavní město V. Británie
4. Pevné skupenství vody
5. Základní potrava kojence
6. Číslo mezi 7 a 9

Zapiš tajenku:

Úkol č. 2

Zapiš do sešitu text:

Antikoncepce je metoda zabraňující otěhotnění. Dělí se na mužskou a ženskou antikoncepci. Nejpoužívanější antikoncepcí u žen je hormonální pilulka, u mužů kondom. Kondom chrání i před pohlavními nemocemi.

Úkol č. 3

Spoj čarou:

ženská antikoncepce	prezervativ
kondom	metoda neplodných dnů
pilulka obsahuje	pilulka
přirozená antikoncepce	hormony

Úkol č. 4

Podtrhni pravdivé věty:

Antikoncepce je metoda přerušování těhotenství.

Kondom je nejpoužívanější mužská antikoncepce.

Metoda neplodných dnů je přirozená antikoncepce.

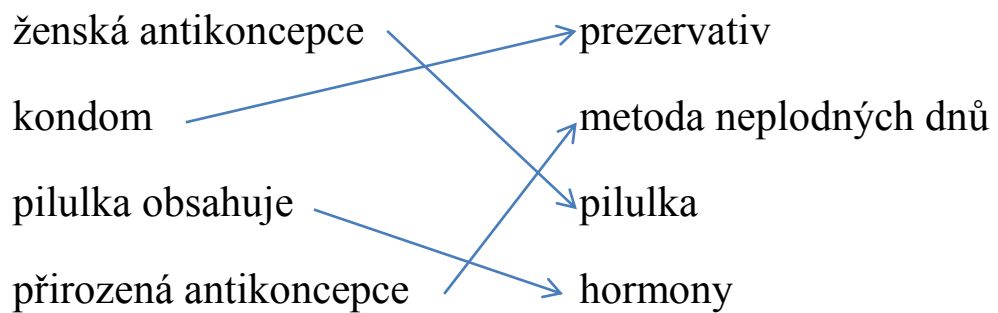
Kondom nechrání před pohlavními nemocemi.

Metoda neplodných dnů je nejspolehlivější antikoncepční metodou.

ŘEŠENÍ ÚKOLU Č. 1

1	P	I	L	U	L	K	A
2				O	K	O	
3	L	O	N	D	Ý	N	
4				L	E	D	
5		M	L	É	K	O	
6				O	S	M	

ŘEŠENÍ ÚKOLU Č. 3

ŘEŠENÍ ÚKOLU Č. 4

Antikoncepce je metoda přerušení těhotenství.

Kondom je nejpoužívanější mužská antikoncepce.

Metoda neplodných dnů je přirozená antikoncepce.

Kondom nechrání před pohlavními nemocemi.

Metoda neplodných dnů je nejspolehlivější antikoncepční metodou.